

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 200.

V Ljubljani, v petek 31. avgusta 1888.

Letnik XVI.

Dva huda udarca.

Neizprosna smrt, o kateri pesem pravi, „da nič ne izbira, vse pobira“, storila je konec ljutemu boju, ki se je nedavno z vso odločnostjo bil med dvema veljakoma onkraj Litve, ogerskim naučnim ministrom Trefort-om in ostrogonskim nadškofom Simor-om. Kri sicer ni curkoma tekla, kakor za časa turških vojsk, pač pa se je dokaj črnila razlilo in peres skrhalo, in sigurno to prelivanje črnila bi se še ne bilo končalo, da ni britka smrt presekala niti življenja možu, ki je v teku svojega 16letnega poslovanja kot minister bogočastja in nauka na Ogorskem dokaj grenkih ur napravil ne le slovanskim, ampak tudi vsem nemadarskim narodom, bivajočim pod krono sv. Štefana. A tudi vsaka sila gré le do svoje meje. Kakor drugod, tako tam. Oholi materijalist in oportunist voltairjanec Trefort, katerega besede so vselej drugačne bile kakor dela, ki se je večkrat sladkal v svojih nagovorih cerkvi, da je potem toliko bolj skrito mahal po veri, dal se je od svojih prostomišljajskih pristašev zvoditi na polje, zanj kaj vablivo, zdrobiti veljavo cerkvenih dostojanstvenikov, ki so se še posamezno ustavljali početju njegovemu, iztrebiti iz ogerskih šol krščanskega duha, vero trpeti le še kot potrebno zlo, cerkev kot policijo, gojiti pa državni absolutizem kot ideal. Tako daleč je zapeljal svetovno znani madjarski šovinizem moža, ki se je imenoval „Evropejec“, ki je sicer z besedami obsojal madjarsko oholost, v dejanji se pa popolnoma udal volji madjarske ideje — gospodovati nad vsem, a ravno tu mu je izpodletelo.

Ogerski primas, nadškof ostrogonski, kardinal Simor je mogočen, učen in bogat mož. Kar njegovo premoženje zadeva, ne more se meriti z njim noben cerkven dostojanstvenik takraj Litve. On ima in vzdržuje — s cerkvenim premoženjem — celó učiteljske pripravnice. Eno takih učiteljš, zaradi katerega sta se spopala z naučnim ministrom Trefortom, je v Trnovem med Slovaki.

Državni šolski nadzornik prisvajal si je ne-

omejeno gospodstvo tudi na takih učiteljših, katera so ustanovljena in vzdržavana bila izključivo s cerkvenim premoženjem, kakor velja to o trnovskem učiteljši; a tako gospodstvo državnemu šolskemu nadzorniku na takih zgolj zasebnih učiteljskih zavodih ne gré, niti po ogerskem državnem zakonu, niti po kakem ministerskem odloku. Smel je sicer tak nadzornik zasebne zavode nadzorovati, t. j. navzoč biti pri izpitih, podpisati zapisnike ter poročati o zavodu na višje mesto, a sam pri izpitih ni se smel vtikati vmes, ne izpraševati, ne zadev odločevati; pa letos imelo bi biti temu drugače. On celó trdi, da so spričevala naravnost neveljavna, ako ne nosijo podpisa njegovega. Ravnatelj nadškofijskega učiteljša, kanonik Recza, tako zahtevanje vladnega zastopnika zavrnil je tudi še tedaj, ko se je ta telegrafično obrnil na ministra Treforta, kateri je njegovo postopanje odobril in ravnatelju pretil z odstavljenjem od službe, katerega je bil on imenoval na nadškofov predlog. A ravno s tem postala je stvar primasova in ministrova in ne več ravnateljeva in nadzornikova. Kardinal Simor v jako duhovitem spisu pobija zahtevanje ministrovo, da se zadosti razžaljenemu državnemu nadzorniku, ko pravi, da je bilo postopanje njegovo popolnoma nepostavno, kojega niti z enim pozitivnim odlokom podpreti ne more. Toliškega nepoznanja in nevednosti v lastnem delokrogu, kakoršno se mu je tu predbacivalo, minister Trefort ni mogel prenašati več. Zanj je bil to zadnji, v resnici hud udarec, kajti na njem je precej v Ischlu nevarno zbolel in domov prepeljan kmalu tudi umrl minister Trefort. Zmagalo je tu pravo, na strani kardinalovi, a kakor visoko mi tudi spoštujemo in čislamo moža, ne le zaradi njegove tolikanj visoke cerkvene dostojanstvenosti, marveč tudi zato, ker ima vse židovske pisatelje kot zaklete sovražnike vedno proti sebi, vendar njegov odgovor na odlok ministerstva za bogočastje in nauk z dne 14. t. m. nam nehoté kaže v žalostni luči krivično postopanje madjarskega šovinizma proti ubogim trpinom — Slovacom.

Ta madjarski šovinizem preiti je moral zares v kri in meso vseh Arpadovih sinov in postati ne-

strpljiv vsem drugim narodnostim, ako ga naha-jamo celó v toliki meri ondi, kjer bi pred vsem pričakovali pravičnosti na vse strani: pri ogerskem prvenstvu, pri nadškofih ostrogonskih. Toda oglejmo si duha, kakoršen veje iz onega dopisa ogerskega državnika, v katerem se kardinal Simor bolj kaže madjarskega politika, kakor cerkvenega dostojanstvenika. In to ravno obsojamo, ker krivica ostane krivica, bodi izuščena ali storjena od kogar-koli si bodi. Primas Simor pravi v imenovanem dopisu: „Jaz sem trnovsko učiteljš še pred letom 1879. v popolnoma ogerski (madjarski) zavod premenil, tako, da se v njem od prvega razreda počenši poučuje vsak predmet izključivo v madjarsčini; slovaški jezik se še ne poučuje na tem zavodu. Profesor ni zmožen drugega jezika kakor madjarsčine in učenci obučujejo med seboj le madjarski. Že v prvem razredu imajo madjarsčino popolno v oblasti in se tudi čutijo tolikanj Madjare, da bi imeli za največje razžaljenje, ko bi kedo le dvomil nad njihovim madjarstvom. Da je okolica trnovska slovaška, to premeniti ne more značaja učiteljšu.“

„Da, trnovsko učiteljš še je bolj madjarsko, kakor modernsko (tudi na Slovaškem) državno učiteljš, ker se na modernskem tudi v slovaškem jeziku poučuje, na trnovskem pa ne.“

Povemo naravnost, ko smo to dvakrat, trikrat prečitali, smo kar strmeli. Tedaj še celó brezobzirna ogerska vlada milejše ravna z ubogimi Slovaki, kakor visoko ostrogonsko cerkveno dostojanstvo! Ogerska država pusti še poučevati v slovaščini na svojih državnih zavodih, ogerski primas pa pusti vzgojati učitelje slovaške mladine takó, da bi imeli le-ti za največje razžaljenje, ko bi umeli svoj materini jezik in bi popolno ne postali Huni. Zares tu govori Madjar-politik in ne cerkveni dostojanstvenik, ki bi znati moral, da so na prvi binkoštni praznik vsi jeziki enakopravni postali, in ne samo ljuba madjarsčina.

Nadalje v imenovanem dopisu stoji: „Trnovsko kat. učiteljš daje domovini leto za letom po jeziku in mišljenju madjarske učitelje, ki so po

LISTEK.

Brez napisa; samo črtica.

(Češki spisal František Heriles).

„Darovanemu konju ne glej na zobe!“ — pravi pregovor. Dobro pravi. In vendar ni dar enak daru...

Pri cerkvi sedela je beračica. Bleda, zmrzla, utrujena, in dete imela je v naročji. Ni bila tu sama; stopnice k cerkvenim dverim v velikih mestih niso nikdar do cela prazne, vedno jih oživljajo postave vzbujajoče pomilovanje z premrznenci, slabotneži, starci. Vendar mati z detetom vidno ni pripadala tej taborujoči tolpi. Stara ni bila, le otožno, bolno so gledale njene oči. Oblečena ni bila v cunje. Za njeno krilo z otrokovo blazinico vred ne bi dal starinar morda niti desetino tega, kar za krila drugih — bilo je revno, jako revno, a bilo je čisto in v redu, zaplata pri zaplata, a nijedna luknja ni zevala iz njegovih gub. Žena ni bila beračica iz navade, iz obrti — prvič prišla je danes k cerkvenim vratom.

Sedela je v stran od drugih, sključena skoro kakor zveženj, boječe in niti roke si ni upala iztegniti, ko je odzvenelo v cerkvi „Pange lingua“ in so se odprle dveri ter se je iz njih vsul roj ljudij.

Mnogoternik korakal je ravnodušno mimo beračev, mnogoternik z nasmehom značočim zaničevanje — ondi ona veličastna gospa pozorno in boječe, skrbno prizdignivši lepi skut, da bi se ne dotaknil nečistih cunj. Na nekotih licih pokazale so se črte uljudnosti, sočutna solza zablestela je v očesi. — Bog poplačaj! Bog poplačaj! — V resnici so dobri ljudje na sveti...

Polagoma izpraznila se je cerkev; ljudstvo razšlo se je v ulice; berači smehljali so se mirno, šteli novce in jih spravljali v cunje zavidajoč drug drugemu. Prazen ni ostal nikdo. Le mati z otrokom v naročji dobila ni nič. Opazili je niso, polagali so darove svoje v nastavljene roke, in sodrugi boječe beračice kopicili in gnetli so se morebiti vedoma pred njo, da bi je ne bilo videti. Le košček črnega kruha obležal je na blazinici otroka, ki ga je brzo pograbil in ga jel grizti z brezzobimi čeljustmi.

Cerkvene dveri bile so se že zaprle, a odprle

so se še jedenkrat na stečaj; obe polovici otvorile so se hrupno in nekoliko slug v livreh postavilo se je spoštljivo na pragu. Izstopil je kraljevič, mal, lep deček z veselimi, nemirnimi očmi, preljubezniv. Imel je na sebi dolg, črn plašček, debela meča pa so tičala v belih, poluprozornih nogovicah in nikakor niso zakrivala oble deške oblike; na plaščku svetila se je vrsta drobnih gumbov, vrat pa je objemal vezen ovratnik in se pokladal široko na rameni.

Za kraljevičem prikazalo se je nekaj dostojanstvenikov, resnih mož, to se razume. Na prsih imel je vsak vrsto redkih redov. Najimenitnejši bil je odgojitelj; z vsake brke kapala mu je učenost — prečital je v istini temeljito modroslovce vseh vekov in velikansko knjižnico pedagoških spisov. Šel je tesno ob strani kraljevičevi, molčé in neoziraje se po cerkveni stolbi, gledaje premo pred se, premišljuje morda o čem globokem, a ne brigaje za nič in nikogar, najmanj za berače.

Tudi ostalo spremstvo ni pazilo v obče na-nje — le jeden lakajev, oni, ki je stopal zadej, uprl je v raztrgane reveže prodiren pogled in obrnivši se

končanih svojih študijah apostoli madjarskega naroda med večino slovanskega prebivalstva. Kakor je nadškofijska višja gimnazija dolgo let bila v tamošnji slovaški okolici neka madjarska tratica, kakor je madjarsko sirotišče, katero sem jaz ustanovil, v katerem se zdaj nad 70 sirot izreja, med njimi veliko sirot od učiteljev, da bi kedaj postali tudi po jeziku koristni madjarski državljani domovine, tako je tudi trnovsko učiteljske krepka podpora madjarske države.

Tako se tedaj celó s cerkvenim premoženjem na Ogerskem vzgojajo apostoli madjarstva, da tem bolj zatirajo druge narode. Ali ni to krivica, katera kliče maščevanja iz nebes? Blagoslov božji ne more spremljati del, ampak le prokletstvo njegovo, za katera se tako cerkvena lastnina obrača. Kedar se bo ljubi Bog usmilil ubogih Slovakov, ali se ni tedaj bati, pravijo dunajske „Pol. Fragmente“ z dné 27. t. m., da bode tedaj enaka sodba božja zadela, kakor je nekdaž zadela tiste volilne kneze, ki niso obračali cerkvenega imetja v cerkvene namene?

Dva, zares huda udarca sta tu. Brezverska, protestantska, liberalna stranka, združena v osebi ministerskega predsednika in kalvinista Tisze ni dala miru kardinalu-primasu ogerskemu, odkar so ji izpodletele nakane postavno vcepiti židovstvo krščanstvu s civilnimi zakoni. Vsako leto iskala je židovska vladna stranka povod h kakemu prepiru z ogerskim primasom, a tako čvrstemu madjarskemu veljaku, kakor je kardinal Simor, bilo je silno težavno priti do živga. Novi šolski prepir dajal je nasprotnikom primasovim nov povod, z vso srditostjo zagnati se v kardinala, ki je na ta napad odgovoril s tem, da je naučenemu ministru „ad oculos“ dokazal nezakonitost in nevednost njegovega delokroga, kar je stalo ministra Trefort-a življenje, kateri ni več prenašati mogel tolikega očitanja; pa tudi pri kardinalu Simorju se je pokazala njegova slaba stran, njegovo zgolj madjarsko postopanje proti ubogim Slovakom, ki imajo na svoji strani sočutje vseh pravicoljubov in zaradi katerega bode imel kardinal Simor še opraviti z rimsko stolico, katera ima čuti nad pravom vseh narodov in bode ogerskemu primasu dokazala, da ne gre s cerkvenim imetjem vzgojati apostole madjarske narodnosti, kateri bi za največje razžaljenje imeli — biti nemadjari. —cki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. avgusta.

Notranje dežele.

Cesar bo prišel, kakor se poroča iz Krakovega, dné 16. septembra v Galicijo.

V **diplo matskem koru** vršile se bodo večje premembe. Na mesto odstopivšega grofa Karolyia bo prišel v London dosedanji poslanik v Monakovem, grof Fran Deyn, na mesto slednjega pa poslanik v Draždanah, baron Herbert. V Kodanj bo imenovan kot poslanik knez Fran Liechtenstein, brat vladajočega kneza; dosedanji poslanik v Kodanji, baron Frankenstein, bo umirovljen. Prejšnji poslanik v Belgradu, grof Khevenhüller, bo postal poslanik za Bruselj, od koder bo odšel grof Chotek kot tak v Draždane. Pred nekolikim časom v Petrograd odposlani legacijski tajnik baron Aehrenthal se bo povrnil v ministerstvo zunanjih zadev.

Kot naslednik **Trefortov** se imenuje tudi grof Albin Csaky, nadžupan spiškega komitata.

brzo na drugo stran pljunil je od gnjusa in pritisnil na usta robec porošen s kolonjsko vodo.

Zdajci obstal je kraljevič. „Gospôda“, rekel je, „škoda, da nisem vzel s saboj svoje denarnice!“ — Želja, katero izgovori kraljevič, je, kakor znano, ob enem ukaz; pobočnik segel je uslužno v žep in s poklonom ponudil visokorojenemu dečku svojo listnico. Odgojitelj poteptal je svojega učenca pohvalno po rami, in ko je jeden iz gospôde ljubeznivo rekel: „Glej, osramotil nas je vse!“ — obrnil se je nejevoljno in zviška pogledavši kolego, jel je razkladati, da njegova odgojevalna metoda ni dovolila, da bi kraljeviča opozoril na to, kar ima storiti, temveč, da je moral čakati, da izpregovori dobro srce deteta sám. Drugovi nasmehnili so se neverjetno, a nobeden ni odgovoril; temu tudi ni bilo časa — naenkrat, Bog vedi od kod in kako, porodilo se je vsem usmiljenje; praznili so svoje listnice kakor na povelje ter tekmovali v dobrodejstvu smeječ se laskavo beračem; tudi lakaj izpremenil je naenkrat svoje vedenje in vtakniviš dišeči robec v žep, posvetil je hromi babici nekaj milostnih besed in, dasi nekamo nerad, pomogel ji je, res da stoprv,

Vnanje države.

Avstrijski cesar se je včeraj odpeljal s posebnim vlakom v Gmunden, da pozdravi **rusko** carico. Tudi avstrijska cesarica je tje kaj odpotovala danes zjutraj. Časopisje se tudi pri tej priložnosti muči v potu obraza zadeti pravi namen, zakaj se muči carica na avstrijskih tleh. Trdi se celó, da nameravajo zaročiti ruskega prestolonaslednika z neko avstrijsko princesinjo in da se bode ta dva prvi pot sešla v Gmundenu. To je popolnoma neverjetno. Avstrijske hišne postavbe strogo prepovedujejo princesinjam prestop k drugi veri, ravno tako pa ne sme biti bodoča ruska carica druge nego pravoslavne vere.

Listi zopet pišejo, da se bodo morebiti sešli vladarji **Avstrije, Nemčije in Rustije**. Cesar Viljem bo še pred svojim odpotovanjem v Rim sklical dunajski dvor, in v ravno istem času mudil se bo car v Skjernjevicah, kamor bo prišel takoj po vojaških vajah pri Elizabetgradu; iz Skjernjevic se bo še-le odpeljal v Kavkaz. Trdi se, da se bodo sešli vladarji v Skjernjevicah, ako bo mogel to doseči cesar Viljem na Dunaji.

Srbski kralj neki namerava ziti se s kraljico Natalijo, ko bo ta potovala v Bukarešt. Splošnje se sodi, da se bode ta sprava, in če pa bode konzistorij pričel zopet svoje obravnave že v nekaterih dneh. — „Nar. Listy“ trdijo, da bo kralj odpustil Krističa ter naročil sestavo novega kabineta Peri Teodoroviču.

Iz **Bolgarije** se poroča, da se je posrečilo sofijskemu redarstvu zgrabiti odličnega člana znane belovske roparske čete, Krista Savova. Slednji je pisal nekemu podčastniku sofijske posadke, da ga bo obiskal in da bode ta preživela ves dan. Akoravno vojaku ni bilo znano, da je Savov ropar, je vendar vedel, da je bil ta že mnogokrat kaznovan. Izročil je dotično pismo svojemu častniku, ki je ukrenil vse potrebno, da so vjeli sumljivega moža, ki je redarstvenemu ravnateljstvu tudi takoj priznal, da je član belovske druhali, ko ga je kot takega spoznal poklicani Binder. Izročili so ga vojaški sodnji. Sumi se, da je hotel pridobiti podčastnika ter z njegovo pomočjo izvršiti nadaljne roparske napade.

Ruske vaje pri Elizabetgradu trajale bodo 6 dni ter se jih bode vdeležilo 80 bataljonov, 78 švadronov, 184 topov in okrog 60.000 moštva. Za celo vajo bodo merodajne le vojskine razmere ter bo odpadlo vse, kar je v zvezi s paradami. Pričakujejo, da si bodo vojaški veljaki pri tem pridobili važne izkušnje; zaradi tega so tudi dobili vsi znani generali ukaz, naj se vdeležé te vaje. — „Pol. Corr.“ poroča iz Petrograda, da bo dosedanji minister carskega dvora grof Voroncov-Daškov odstopil ter prišel na mesto kneza Dondukova-Korsakova kot generalni gubernator v Kavkaz. Minister carskega dvora bo postal general Richter.

Nemški cesar bo obiskal najprvo južnonemške dvore. Pravijo, da je njegovo nameravano obiskovanje italijanskega kralja v Rimu napravilo neprijeten vtis na južne katoliške Nemce ter da jih hoče tem potom pomiriti. — Na berlinski borzi je predvčerajšnjim nekdo raztrosil vest, da je vložil Bismarek svojo ostavko. Vzlic veliki neverjetnosti te govorice so vendar izdatno padli vrednostni kurzi.

Francoski ministerski predsednik Floquet je predvčerajšnjim odpotoval v Toulon, kjer bo navzoč pri mornaričnih vajah. Jutri se bo povrnil z ministrom Krantzem v Pariz. — Boulangistiški volilni odbori delajo neumorno. Neka skupina republikancev bo kandidovala Boulangerja pri volitvah v ardenskem departementu, ki se bodo vršile začetkom oktobra; več oseb v departementu Haute Vienne priporoča generala tudi kot senatnega kandidata.

„Journal des Débats“ trdi, da je pred nekolikimi meseci sklenila **Italija z Anglijo** pogodbo, v koji se prva zavezuje dati na razpolaganje 60.000 mož, ako bi bilo treba v Mali Aziji posredovati na korist Turčiji, Anglija pa jej je obljubila, da bo branila s svojimi ladjami italijansko nabrežje zoper

francosko mornarico. Ko se je izvedelo o tem dogovoru, nastala je napetost mej Rimom in Petrogradom ter je Rusija dovolila svojemu poslaniku v Rimu odpust na nedoločen čas.

Italijani hočejo na vsak način, da bi o njih govoril svet, in to posebno, odkar je romal Crispi v Friedrichsrue. „Standardu“ se poroča iz Rima: Crispi je rekel pred svojim odpotovanjem v Nemčijo veleposlaniku grofu Solmsu, da bi predlagal, naj obišče prestolonaslednik Rudolf italijanskega kralja v Rimu, ker v tem zadržujejo politiški vzroki cesarja Frana Josipa I. — Poluradna brzojavka iz Rima zatrjuje, da dogovori mej Crispijem, Bismarckom in Kálnokyem niso ničesa predručili v evropski politiki. Mornarične vaje v Sredozemskem morji niso sovražna pojava zoper Francije; Crispi noče slednje izzivati, marveč ne želi nihče bolj sprave z njo, nego on sam.

Sueško pogodbo so do sedaj potrdile vse velesile razven Turčije. Francoski in angleški veleposlanik, grof Montebello in White, sta vložila skupno prošnjo pri turški vladi, naj konečno pritrdi tej pogodbi.

Rumunska zbornica se bo razpustila začetkom septembra. Vlada bo razpisala nove volitve sredi meseca oktobra. Določilo se je, da se snide novi zastop dné 15. novembra. — Častnika, o kojih smo včeraj poročali, da so ju zaprli zaradi protidinastičnega rovanja, sta Armasescu in Negrescu. Ovadil ju je neznan človek, da sodelujeta pri protidinastičnem listu „Glas Tzeranului“ (Glas kmetovalčev), ki se poteza za to, da bi zasedel kraljevski prestol princ Cusa.

„Reuterjevo izvestje“ poroča iz Pieter-Maritzburga: Vstaja **Zulu-zamorcev** je v svojem poglavitnem delu zadušena. Angleški vojaki zapuščajo zasedene postaje ter bo ostal oddelek pehote le še v Cezi.

Izvirni dopisi.

Planina pri Vipavi, 28. avgusta. (Démantna sv. maša preč. gosp. Josipa Nakusa.) Kakor ste v „Slovenca“ že poročali, praznoval je v nedeljo 26. t. m. preč. gosp. Josip Nakus redko slavnost svoje démantne sv. maše. In če kedaj, o tej priliki prepričal se je vsakdo, kako ljubi dobro verno ljudstvo svojega duhovnega pastirja. Staro in mlado, vse je tekmovalo med seboj, da bi dostojneje počastilo svojega duhovnega očeta, ki že blizu 54 let deluje vspešno med nami, kakor deloval je za naših dedov večno srečo. Preje služboval je le v Čerknici 6½ let — torej skoro ves čas na Planini. Kaj je on v tem dolgem času za nas storil, opisoval ne bodem, ker le debela knjiga obsegla bi vse. Torej le o slavnosti!

V četrtek, v petek in soboto že zjutraj, opoldne in zvečer oznanovali so naši harmonično vbrani novi zvonovi veseli dan, kakor tudi grom topičev ni izostal. V soboto zvečer pa so goreli kresi na bližnjih naših gričih, zažgali so umetelni ogenj ter vse hiše tudi zvonik je bil razsvetljen. Vas Britih pa, kjer je župnijska cerkev in bivališče preč. gosp. démantno-mašnika, bila je vsa v praznični obleki, tako lepi, kakor nikdar še preje. Raz hiše in zvonik vihrale so zastave, a ob cesti bilo je na stotine mlajev ter pet lepih, okusno sestavljenih slavolokov s primernimi napismi. Čast in hvala na vsem tem našemu vrlemu županu Antonu Strancarju za vse dobro, vzlasti za cerkev vnetemu možu, kakor gosp. Ignaciju Kobalu, in še nekaterim drugim mladeničem in deklicam, ki so se trudili za olepšavo od zjutraj do večera, posebno zadnje tri dni.

V nedeljo zjutraj ob 6. uri maševali so ob jednom vsi trije planinski rojaki, duhovniki-učenci slavljencevi, gg.: župnik Andrej Pipan ter kapelana Ivan Lavrenčič in Alojzij Žužek. Ob 10. uri pa se je pričel spreved iz župnijske hiše pomikati v cerkev med vbranim zvonjenjem in streljanjem. Prva šla je šolska mladina s svojim gosp. učiteljem; za njo uvrstili so se čč. gg. duhovniki z démantno-mašnikom ter preč. gosp. dekanom M. Erjavcem na čelu. Za duhovščino pa smo opazili zbrano družbo svetnih gospodov, med drugimi: visokorodna gg. c. kr. okrajnega glavarja Friderika viteza Schwarza, grofa Karola Lanthierija, ter blag. gg. c. kr. okr. sodnika Nosana, stolnega kapelnika A. Foersterja itd. Ko smo vstopili v krasno ozaljšano cerkev, iznenadili in razveselili so nas vipavski pevci s svojim kapelnikom gosp. Pogačnikom s prelepim slavospevom, kateri je poklonil naš vipavski slavček g. Silvester jubilantu, a mojsterski uglasbil stolni kapelnik gosp. Foerster. Po slavnostnem govoru, ki ga je imel pisatelj teh vrstic, pričela se je sv. maša, katero peval je preč. starček s krepkim svojim glasom, z azistenco svojih treh domačih duhovnih gojencev ter dvanašterih družih prečastnih go-

ko mu je pobočnik drugič pomignil, na noge, ker je hotela poljubiti rokavov rob detečjega dobrotnika.

Tako šli so po stolbi navzdol, in kraljevič obrnil je z ljubezuivim, ne ponarejenim smehom listnico na robe — pal ni niti krajcer iz nje. V tem ostanovil se je njegov pogled na materi z otrokom. Iztegnila mu ni roke ali obrnila je k njemu proseče oči. Mladec pogledal je v zadregi prazno listnico in potem svoje spremljevalce, némo vprašal je drugega za drugim — pomigali so z rameni; sami so tudi razdali ves drobiž, kar so ga imeli s saboj. Kraljevič bil je v zadregi. A ne za dolgo — potegnil je iz žepa uro z zlato verižico in jo smehljaje vrgel v naročje skromne beračice.

To bil je v resnici krasen čin in je delal vso čast kraljevičevemu srcu... Spremstvo bilo je presenečeno; ljudstvo pa, ki se je mej tem nabralo in bilo priča temu dogodku, zavriskalo je radostno in iz mnovega očesa utrnila se je solza ginjenja. „Živio dobri naš kraljevič!“ — klicali so mahajoč nad glavo s klobuki. „Slava našemu ljubeznivemu kraljeviču!“ — — — (Konec prih.)

spodov, med drugimi preč. gg.: dekana Erjavca, župnika Logarja iz Križa, dr. Marinkota itd. Gg. peveci peli so kaj dovršeno ter pokazali, da so vredni učenci marljivega, izbornega cerkvenega organista Iv. Pogačnika. Peli so pa: „Démantno-mašnik“, A. Foerster; „Tantum ergo“, Witt; „Introitus“, Choral; „Kirie in Credo“, Iv. Pogačnik; „Gloria“, Schweitzer Op. 32; „Sanctus in Benedictus“, Scharbach Op. I.; „Agnus“, Jaspers; „Graduale“, Rampis; „Offertorium“, Jesu dulcis, Kothe; „Te Deum“, Ivan Pogačnik.

Pri obedu, pri katerem je bilo nad 30 oseb, napil je preč. gosp. jubilan sv. Očetu, presvetlemu cesarju in mil. knezo-škofu. Jubilantu pa v prisrčnih, premišljenih besedah preč. gosp. dekan M. Erjavca, visokorodna gg.: vitez Schwarz in grof Lanthieri ter preč. gosp. župnik Pipan. Na tem zahvalil se je prečastitljivi starček v ljubeznivi besedi, želeč vsem iste starosti, katero je dosegel on. Med obedom zabavali so nas gg. pevci z narodnimi pesmami. Pozdravi in voščila, katera je dobil prečastiti gospod slavljeneec med obedom in preje, vsprejela so se z navdušenimi „slava“-klici. Dokaz, da so bili vsi p. n. gostje zadovoljni z vsem, je to, da so se še-le o večernem mraku poslovili od naše Planine, od preblagega starčka-jubilanta, želeč mu, da ga mili Bog še nekaj let ohrani, a po smrti sprejme v sveti raj!

Naj še pristavim drugim v spodbudo, da je imel preč. gosp. dr. Marinko o tej priliki izredno dobro žetev; nabral je za svojo hišo 34 gld. Čast možu, ki za dobro stvar neumorno deluje!

Iz Boh. Bistrice, 28. avgusta. Občina Bohinjska Bistrica s prostovoljno požarno brambo praznovala je štiridesetletnico vladanja Nj. veličanstva cesarja dne 26. avgusta jako sijajno. K večerj proslavi vdeležila se je tudi sl. požarna bramba radovljiška v mnogobrojnem številu. Slovesna sv. maša, kojo je daroval preč. g. Josip. Marn z azistenco domačih gg. duhovnikov, naredila je velik vtis na zbrano ljudstvo, posebno govor z lece bil je jako jednat, da gré vsa hvala preč. g. J. Marnu za trud, ki je iz gostoljubnosti prevzel to sv. opravilo.

Tudi na zunaj pokazala je domača požarna bramba proslavo presvetlemu cesarju, kajti postavila je tri kaj ukusno sestavljene slavoloke s primernimi napisi.

Ob 4. uri popoldne podá se občinski zastop z brambovci in mnogim ljudstvom na bohinjsko jezero, katere so kmetje iz prijaznosti na voze peljali. Bila je ondi tombola in po tomboli razsvetljava jezera.

Čarobno je bilo videti jezero v samih lučicah, in milo se je razlegalo petje in godba v tihi noči. Na sredi jezera slišali smo govore iz ladij v proslavo Nj. veličanstvu cesarju.

Sinji Triglav v svoji starosti kaj takega še ni slišal v svojem podnožji. Veselo petje, godba, strel, bengalična razsvetljava in glasni „živio“-klici človeku širili so srce.

Da je bila slavnost tem lepša, zahvaliti se imamo preč. gg.: Josipu Marnu, J. Mesarju in J. Golmajerju, slavni požarni brambi radovljiški, izvrstnim pevcem in godbi.

Konečno s celim narodom slovenskim navdušeno kličemo: Bog živi, Bog ohrani milega vladarja Frana Josipa I.!

Iz Rateč na Gorenjskem, 30. avgusta. Ljubše bi mi bilo nastopnih vrstic ne objaviti, a ako je statistika res tako hudo orožje zoper alkoholizem, kakor ste pisali v včerašnjem uvodnem članku, naj pomnožim to žalostno statistiko za jeden dogodek.

V ponedeljek zvečer vračal se je tu pri nas neki črevljar pijan iz šnopsarske beznice proti domu. Ko dospe domov, pozdravi prestrašeno ženo, ki je večkrat tepena, kakor sita, s tem, da začne prav po zverinsko udrihati po nji. Mimo pride slučajno svak pijanega črevljarja, brat pomilovanja vredne žene, ter hoče svoji sestri pomagati. Pijanec pa zgrabi nož ter sune svaka v levo stran, da se nezavesten zgrudi na tla. Prenesó ga domov, kjer pride toliko k zavesti, da je bil previden, a drugi dan reši ga smrt groznih muk. Danes pokopano bo truplo 21 letnega čvrstega mladeniča kot žalostna žrtva alkoholizma. Ni še minolo leto, je to že tretji sličen dogodek v našem obližji, ki nam zopet kliče: To dela šnops! Hudodelec se je sam objavil sodišču, a kaj to pomaga, ko prestane tisto malo kazni, zopet bo stara, nepoboljšljiva zverina.

Od Mure, 28. avgusta. (Nove maše.) Spodnje mursko polje, ščavniška dolina in ljutomerske go-

rice so od nekaj domačija mnogo vrlih duhovnikov. V teh krajih prebivajo ne le najpremožnejši kmetje, ampak tudi najpriidnejši verniki in najzavednejši narodnjaki, in to je bržčas ravno vzrok, da je bilo odtod mnogo dijakov in da jih je večina stopila v duhovski stan, nekaj je k temu menda tudi pripomagal to, ker se tukaj nove maše ali primicije posebno slovesno praznujejo, kar zlasti stariše in sorodnike dijakov nagiba k želji, da bi se pri njih tudi kedaj taka slovesnost vršila. Tudi letos smo imeli v bližnji okolici štiri nove maše. Dne 19. avgusta je primiciral pri Veliki nedelji g. France Moravec, bogoslovec domače škofije, pri sv. Jurji na Ščavnici je istega dne novo mašo daroval gosp. Anton Bolkovič, duhovnik sekovske škofije, in pri sv. Petru pri Radgoni g. Viljem Rožman iz reda sv. Benedikta. Dne 26. avgusta pa je v Ljutomeru, kjer ste bili lani dve novi maši, primiciral g. Leopold Vozlič, bogoslovec sekovske škofije. Čudno je to, da izmed štirih primicijantov ostane samo eden v domači škofiji. V novejšem času se je žalibože med višjimi dijaki sploh in tudi tukaj veselje do duhovskega stanú zmanjšalo, in kateri le more, želi kaj drugega postati; ako pa ne vé nič drugega početi, gre na tuje, čeravno mu je potem čisto žive dni žal, da ni doma ostal. Sliši se, da ravno zdaj zopet nameravata dva gospoda abiturijenta iz tega kraja oditi v graško bogoslovje, dasiravno menda nimata nikakoršnega vzroka, razun premajhnega veselja do duhovskega stanú ali bolje rečeno: neko krivo sramežljivost pred duhovskim stanom. V naši domači škofiji se čuti že tudi pomanjkanje duhovnikov, dasiravno še tukaj zavživa duhovništvo obče spoštovanje in tudi gmotno ne stoji preslabo, vsaj ne slabše kakor drugod, zato je jako obžalovati, da vrli dijaki zapuščajo domačijo ter grejo tuje črede past, domača pa ostaja brez pastirjev. Po mojem nemerodajnem mnenji pač more duhovnik največ dobrega učiniti med domačini, in jaz bi rekel, da je njegova sveta dolžnost, pred vsem se žrtvovati za svoje ljudstvo, še le če to ni mogoče, naj gre drugam. Sam izveličar Jezus Kristus mi je tudi v tem krasen vzgled! Sicer pa želim vsem omenjenim novim mašnikom povsod, kamor jih njih višji pastir pošlje, dobrega vspeha tako zanje, kakor za njim izročene vernike.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

VI. Gospod zbornični svetnik Fran Hren poroča vsled dopisa c. kr. deželnega sodišča, ali je trgovina nekega lesnega trgovca taka in tolika, da jo je zmatrati za več, nego za navadno trgovino. Po uradnih poročilih plačuje dotični lesni trgovec vsoto, katera se v §. 7. uvodnega zakona k trgovinskemu zakoniku z dne 17. decembra 1862, drž. zak. št. 1 ex 1863 zahteva za vpis tvrdke. Ovedbe so pokazale, da se je obseg lesne trgovine dotičnega trgovca razširil in da njegova trgovina preseza navadno trgovino, zaradi česar ga je v zmislu člana 4. in 10. trgovinskega zakonika zmatrati za trgovca. Poročevalec predlaga zategadelj v imenu odsekov: Zbornica naj se v tem zmislu izjavi pri c. kr. deželnem sodišču. — Predlog je bil sprejet.

VII. Gospod zbornični svetnik Karol Luckmann poroča, da je trgovska in obrtniška zbornica v Olomucu poslala zbornici peticijo o obsegu poštarske prostosti za uradno dopisovanje, s katero se je obrnila do visokega c. kr. trgovinskega ministerstva, in je prosila, da to peticijo zbornica podpira. Po zakonu od 2. oktobra 1865, drž. zakonik št. 108, in od 29. junija 1868, drž. zak. št. 85, je dopisovanje trgovskih in obrtniških zbornic s c. kr. oblastvi in uradi, deželnimi odbori, občinami in trgovskimi zbornicami prosto poštarine. Ta omejitev poštarske prostosti zbornic ne obremenjuje samo njih proračuna, ampak provzročuje tudi mnogo drugih neprilicnosti.

Za mnogokratne ovedbe za statistiko, za mnogovrstna uradna pozvedavanja v javnem interesu treba je razširjenega dopisovanja s trgovci in obrtniki, kar ima popolnoma značaj uradnih dopisov. Na koncu peticije prosi olomuška zbornica: Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo naj predloži zakonodavnim činiteljem kar najpreje vladno predlogo, s katero se poštarska prostost dopisovanja trgovskih in obrtniških zbornic v Avstriji tako-le prenareja: Poštarine prosto je: 1. uradno dopisovanje trgovskih in obrtniških zbornic v stvaréh javne službe, in 2. vloge in odgovori trgovcem in obrtnikom, katere se vlagajo

vsled občnih naredeb ali posebnih uradnih naročil. Odsek zmatra peticijo olomuške zbornice za utemeljeno in predlaga: Zbornica naj se izjavi za podporo te peticije. — Predlog je bil sprejet.

VIII. Gospod zbornični svetnik Fran Ksaver Souvan poroča o novem tržnem tarifu v Šent-Vidu pri Zatičini.

Predloženi novi tarif obsega povišanje naslednjih pristojbin, in sicer:

1. Za trgovce z lonci, vrči in lončenimi skledami od 10 kr. na 17 kr.
2. Za trgovce z blagom na mizah ali na tleh od 5 kr. na 8 kr.
3. Za krčmarjenje v šotorih od 50 kr. na 2 gld.
4. Za drobnico od 1 kr. na 2 kr.

Različno od stare tarife postavila se je tudi za vsak povezek cepcev taksa 1 kr.

Deželni odbor kranjski, kateremu je občinski urad šentvidski pri Zatičini to novo tarifo predložil v odobrenje, odstopil jo je c. kr. deželni vladi s predlogom, da jo potrdi.

C. kr. okrajno glavarstvo litijsko ugovarja le povišanju tarife od 50 kr. na 2 gld. za krčmarjenje v šotorih in omenja, da za to ni nobenega razloga, ker krčmarji šentvidski imajo itak največ dobička od semnje in ne potrebujejo te zaštite.

Vendar ako pomislimo, da je v Šent-Vidu pri Zatičini le pet semnje na leto, da si krčmarji svoje koristi, ki jih imajo od tega, če več prodajo, hočejo povišati s povišanjem takse (odredbine), na kar se je treba tem bolj ozirati, ker se mora radi velikega števila krčmarjev v Šent-Vidu pri Zatičini zmatrati obiskovanje krčmarjev v šotorih za nepotrebno, in namen neobiskovanja ali manjšega obiskovanja more se doseči le s povišanjem takse.

Gledé na rečeno in z ozirom na to, da so sklenene nove tarife primerne, predlaga odsek: Slavna zbornica naj jih priporoča c. kr. deželni vladi v potrjenje. — Predlog je bil sprejet.

V Orambo.*)

Žalostno je vsekako, da učenjaki dunajske akademije zaradi prepira, kateri obstoji mej graško in dunajsko višjo šolo paleografije in diplomatike, tudi nedolžne ljudi, kateri le iz ljubezni do domovine žrtvujejo čas, vednosti in denar za svojo domovino, ne morejo pri miru pustiti, ter so svoj prepir tudi že prenesli na Kranjsko, kajti komaj je izšla zgodovinska knjižica dra. Mella, ni imel g. dr. Milkowicz več miru ter je v svoji srditosti proti dr. Mellu mene za žrtvo napada izbral in popolno neakademično zasramoval ter moje lastne prepise listin itd. razglasil za nezanesljive, kar toliko pomeni kot nerabljuje.

Ker g. dr. Milkowicz pravi, da jaz ne znam pravilno čitati in prepisovati listin, moram tudi jaz javno povedati, da sem že 1886. in 1887. leta gosp. Deschmannu naznanil, da dr. Milkowicz pomotljivo prepisuje naša krajevna imena, kar je po njegovi lastni sodbi potem tudi nerabljivo. —

Pa saj učenjaki paleografije nič bolje ne znajo prepisovati kot jaz ali kak drugi, kateri se je dlje časa učil prepisovati listine, tako na pr.: dvorni svetnik vitez dr. Theodor Sickel, ki je največji učenjak in ustanovitelj dunajske paleografske in diplomatike šole — in vendar mu je dr. Zahn iz Gradače povedal, da je v jedni sami listini, katera je bila dr. Zahnu na razpolago, naredil osem paleografskih napak; veleučnemu direktorji štajerskega deželnega arhiva dr. Zahnu je zopet Simon Laschitzer enake nedostatke predbacival, kakor gosp. dr. Milkowicz meni, katerega prepise listin bi si jaz ne upal zanesljivo rabiti, odkar sem videl, da napačno prepisuje naša krajevna imena. — Če tudi ne rad — sem vendar primoran še dunajsko akademijo, Stumpf-Brentana, Winkelmana in druge na površje spraviti in pokazati, kako vsak drugače bere in priobčuje listine (primeri št. 43 in 44 v prvi knjigi „Urkunden- und Regestenbuch für Krain“ strani 54 in 55). Kaj pa, ako bi človek imel priliko primerjati druge kopije! — Tako na primer, dr. Teodor Elze piše mi 29. jul. 1886. leta, kateri je primerjal original v Benetkah s pripisom dr. M. Brosch-a pri dr. Winkelmannu Acta imperii inedita seculi XIII. i. t. d. nasledno: „Dabei bemerke ich, dass die Anmerkung (von Winkelmann) zur Urk. v. 12., 10., 8. Mai (Arch. I. 43) vollkommen in der Luft schwebt, so wie die Anm. 2 zu S. 42 unrichtig ist.“

Iz tega se lahko razvidi, da, če največjim kapacitetam na paleografskem polji ni možno brez pomot in v dovršeni popolnosti listin priobčevati,

*) V 126. št. našega lista omenili smo kritiko „Ein Blick auf die neueste Geschichtsliteratur Krains“ iz peresa g. dr. Milkowicza. Vsled tega smatral se je gosp. Šumi žaljenega, ter nam poslal to „orambo“. Ne poznamo nobenega š tiskovne postave, po katerem bi morali objaviti „orambo“, vendar to prostovoljno storimo, ker nam ni na oseb, marveč na stvari. Op. vredn.

kako neki bi pa bilo meni ali pa g. dr. Milkowiczu to mogoče?

Najlepši dokaz zlobne namere dr. Milkowicza pa je to, ker pripoveduje svojim vernim čitateljem, da le tiste listine so dobro prepisane in zanesljive, katere so mi drugi prepisali, a moje ne. — Jaz sem kakih 30—40 listin (katere so priobčene) prepisal ter kopije z originalom vred jako učenemu in obče pripoznanemu paleografu, soudu c. kr. dunajske akademije itd., katerega ime slovi ne samo v Avstriji in v ljubljanskem Rudolfinumu, nego tudi izven Avstrije, mej učenjaki nemške države, kolacijonirat pošiljal — in ker dr. Milkowicz tega ni vedel — zato so samo moje kopije nerabljeve, hic Rhodus, hic salta. Kar se tujih prepisov tiče, bi pač vedel kaj nasprotnega proti mnenju dr. Milkowicza povedati, pa zakaj? Saj sem zgoraj razjasnil, kako učenjaki paleografi prepisujejo, jeden bolje, drug slabše, in tako je tudi pri mojih knjigah, pa zato so vendar rabljive, ker temeljnih pomot ni notri.

Kar pa se tistih posameznih črk tiče, ni vredno, da bi odgovarjal, ker stvar tako izgleda, kakor če bi g. dr. Milkowicz ne znal, da v srednjem veku ni bilo določenega pravopisa — in zato vsak paleograf dela napake v črkah.

Oziroma listine od c. 1265. leta omenjam, da sem jo pred natisom v Gradec poslal kolacijonirat; za original listine od 1331 pa mi ni bilo znano, torej zadosti pojasnjeno.

Toliko torej za sedaj v obrambo proti napadu g. dr. Milkowiczu.

Franc Šumi.

Dnevne novice.

(Najvišja zahvala.) Presvetli cesar naročil je g. deželnemu predsedniku, naj mestni občini kostanjeviški naznani Najvišjo zahvalo za lojalne izjave povodom cesarjevega rojstvenega dne in štiri-desetletnice.

(Presvetli cesar) daroval je za šolo v Pliberku in št. Janži pri Dravberku po 250 gld.

(Umrl) je včeraj popoldne v Trebnjem zdravnik dr. V. Kováč prejemši sv. zakramente za umirajoče. Bil je spreten zdravnik, trebanjski okoličani ga bodo pogrešali. N. v m. p.

(Dolenjska železnica.) G. ces. svetnik Murnik odpotoval je na Dolenjsko, da bo v Vel. Lašičah, Ribnici in Kočevji poročal o zadevah dolenjske železnice.

(FZM. baron Kuhn) preselil se bo stalno iz Grada v Gorico.

(K petindvajsetletnici ljubljanskega „Sokola“) odrinejo, kakor je že naš praški dopisnik poročal, deputacije čeških sokolskih društev v sredo 5. sept. z večernim vlakom ob 10. uri 30 minut s kolo-dvora Fran Josipove železnice v Pragi in se pripeljejo v Ljubljano v petek ob 5. uri zvečer, možno, da tudi pozneje, ker je odvisno od raznih okoliščin in slučajev. Prejeli smo tudi praškega „Sokola“ izletne liste („Výletní Listy“) št. 9., koji obsejajo podrobni opis potovanja iz Prage do Ljubljane, v Trst in Benetke z dotičnimi ilustracijami na 23 straneh. V izletnih listih nahajamo najprej sliko slovenskega „Sokola“, dalje majhen zemljovid iz Prage do Benetek, grb korone češke (Morava, Češka in Silezija), grbe Gorenje in Dolenje Avstrijske, Štirske, Koroške in Kranjske; mestni grb ljubljanski, pogled Ljubljane od severo-izhoda, šent-jakobsko nabrežje z Gradom; ljubljanski rotovž, bleško jezero z gradom, postojinsko jamo, dalje Trst, Dervin in Miramare (risal „Sokol“ L. Čížek) in konečno Benetke (risal O. Plaček). — Na zaglavni strani pa riše vzletnim peresom slavni pisatelj Jan Neruda Kranjsko tako-le: „Pokrajina slavska, pokrajina čude! Najdivnejši kotic slovan-skega sveta si ti, a vendar premalo znan, ne za-dosti ocenjen, kakor vse, kar je slovansko. Še mi sami te dosti ne poznamo. Nespametnost naša nas vodi na sever in zapad v nemške kraje, v kojih je takó malo, česar bi ne znali vsaj iz opisov, in baš bližnja Kranjska, ta demant, je nam tuja. Kar je pa najhujše: kar je izvršila umetelnost v Monakovem in Draždanih, lahko si mislim po opisih in risbah često še krasnejše, nego nahajamo to v istini, toda na Kranjskem stvorila priroda, ne podá nam ni beseda, ni slika. Na planinah živi in čini doslej pesništvo, poetična je pesen in povest ljudstva, med kojim smo takoj kot v rodbini; v vodah tu živé dandanašnji šegave rojenice in v osrčji gorskem poslujejo duhovi. In česar so oni izvršili, je takó krasno, da si tega še misliti ne moreš. Idi in glej, to je edina pomoč!“ Tako živo in iskreno priporoča češkim bratom Neruda deželico našo, a pisatelj in prijatelj naš gosp Jan Lego završuje pa svoj članček o Kranjski s temi krilatimi besedami: „In ta svet čudežev ime-

nuje se Slovensko, na kojem biva narod naše krvi in naših kostij, narod slovenski; narod naših osod in naših teženj; narod, s kojim smo bili že pred tisoči leti združeni in koji je doslej naš največji zaveznik; narod napreden, velenadarjen, marljiv in delaven; narod, iz kojega srede so izšli možje svetovnega imena, dika vedi in umetelnosti, slovanski narodnosti v slavo, vsakemu poštenemu Slovanu pa v ponos in navdušenost!“ Konečno bodi omenjeno, da praški „Sokol“ sestavlja četo, koja se vdeleži i javne telovadbe v Ljubljani.

(Slovensko društvo) priredilo je zadnjo nedeljo volilni shod v št. Lenartu. Sešlo se je do 200 volilcev, ki so z velikim zanimanjem poslušali poročilo deželnega poslanca g. dr. Radaja o štajerskem deželnem zboru in g. dr. Gregorca o državnem zboru.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Č. g. Karol Lapajne, župnik v pokoji, dobil je faro Valto Vas. Č. g. novomašnik Peter Bohinjec, imenovan je kapelanom v Bohinjski Srednji Vasi.

(Pri razstavi v Celji) razdelilo se bo lepo število daril. Država bo darovala 15 srebrnih in 15 mednih svetinj; c. kr. kmetijska družba 18 srebrnih in 2 medni, odbor v Celji 25 srebrnih in 30 mednih svetinj. Za živinorejce bode še državnih in deželnih daril za kakih 1000 gld. v gotovini.

(Nove zemljiščne knjige.) Po izkazu pravosodnega ministra uraduje od 845 okrajnih sodišč v Avstriji le še 108 s starimi zemljišnimi knjigami; teh je 5 na Nižjem-Avstrijskem, na Gorenjem-Avstrijskem, Češkem in v Istri po 1, na Goriškem 3, na Moravskem 9, v Dalmaciji 33 in v Galiciji 55.

(V Spodnjem Dravberku) na Koroškem osnovali so rodoljubi bralno društvo. Koroška deželna vlada je že potrdila pravila.

(Letno poročilo čveterorazredne šole na Krškem) za minolo šolsko leto objavlja na prvem mestu šolsko kroniko. Prijatelji šolske mladine darovali so za „šolarsko kuhinjo“ z mesečnimi doneski 171 gld. 70 kr. Brezplačno hrano dobivalo je 10 otrok po hišah, in več revnih učencev pri č. oo. kapucinih. Kmetijsko nadaljevalno šolo obiskovalo je 39 roko-delskih učencev in oni iz ponavljalne šole. Iz kmetijstva poučeval je ob nedeljah g. J. Ravnikar. Koncem šolskega leta obiskavalo je ljudsko šolo 92 dečkov, 103 deklice, skupaj 195 učencev. Poučevali so gg.: Fran Gabršek, nadučitelj in voditelj; Ivan Knavs, katehet; Jernej Ravnikar, Marija Wessner, Marija Michél.

Telegrami.

Dunaj, 31. avgusta. „Fremdenblatt“ je zvedel od merodajne strani, da so vsa poročila o novem nameščenju raznih diplomatskih mest le samovoljne kombinacije.

Peterburg, 31. avgusta. „Grazhdanin“ dobil na ukaz ministra za notranje stvari prvi ukor zaradi neprimerne opazke o delovanju vlade.

Berolin, 31. avgusta. Govori se, da je nemški cesar imenoval švedskega kralja admiralom a la suite v nemški mornarici.

Pariz, 31. avgusta. Srbska kraljica odpotovala je v Bukarešt.

London, 31. avgusta. Sladkorna pogodba je bila včeraj podpisana. Več držav, mej njimi tudi Avstrija so izrazile pomisleke glede izvrševanja.

Umrlj so:

27. avgusta. Marija Zdravje, kajzarca, 48 let, Kravja dolina št. 11, Hemiplegia. — Jernej Bele, delavec, 44 let, Kravja dolina št. 11, Morbus Brightii.

Tuji.

28. in 29. avgusta.

Pri **Mattcu**: Bratje Bach, zasebniki, iz Lipsije. — F. Fraidl, profesor, iz Grada. — Abeles, trgovec, iz Prage. — A. pl. Fladung, c. kr. praktikant, s Krškega. — Zec iz Italije. — N. Ran iz Nemčije. — Mandl in Pfeifer z Dunaja. — J. pl. Aristan, zasebnica in Rozalja Böhm, zasebnica, s hčerjo, iz Grada. — Franc Pokorn, duhovnik, iz Škofje Loke. — Fr. bar. pl. Rechbach, c. kr. dvorni svetnik, iz Gorice. — Ladislav Bertnitz, učitelj, s Češkega. — Rascovich trgovec, iz Trsta. O. Hahn, uradnik, iz Lipsije. — Wetzel, Balajthy, Mosbrugger z Dunaja. — Pévie, vojaški kontrolor, iz Trsta. — M. Kasen, zasebnica, z Koroškega. — A. Assman, Štefan Eldal iz Grada. — Mihelič, trgovec, iz Zagorja. — Kuba s Češkega.

Pri **Stonu**: Andrej Perko, deželni živinozdravnik, iz Trsta. — Follert, s soprogo, iz Budimpešte. — Dobrič, nadčastnik, iz Zagreba. — Wertheim, Fuhrman, Weissenbeck z

Dunaja. — F. Kühn, c. kr. major, iz Grada. — T. vitez pl. Wiktor, nadčastnik, iz Trsta. — A. Cetkovsky, kaplan, s Češkega. — K. Vojauh, katehet, s Češkega. — Dr. R. Jakobi iz Ajdovščine. — Schentz, duhovnik, z Štajerskega. — Dr. A. Gockel, gimnazijski profesor, s Češkega. — Furlani, trgovec, iz Gorice. — H. Tessel, trgovec, z Dunaja. — Luksič, kupčevalec, iz Grada. — J. Weissenbach, trgovec, iz Monaka. — Wertheimer, trgovec, iz Zidanega mosta. — Urbas, c. kr. nadčastnik, iz Grada. — Jos. Hainisch, višji nadzornik južne železnice, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	737.6	16.0	sl. zap.	oblačno	0.20	
30. 2. u. pop.	736.7	23.8	sl. svzh.	"	dež	
9. u. zveč.	736.8	17.2	brezv.	jasno		

Srednja temperatura 19.0°C., za 1.6° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

31. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. — kr.
Sreberna 5% " 100 " 16% "	82 " 90 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 30 "
Papirna renta, davka prosta	98 " — "
Akcije avstr.-ogerske banke	873 " — "
Kreditne akcije	314 " 40 "
London	123 " 15 "
Francoški napoleond.	9 " 74 "
Cesarski cekini	5 " 85 "
Nemške marke	60 " 07 1/2 "

Zahvala.

Slavnostni komité na Vrhnikih v proslavo 40letnega vladanja Nj. veličanstva šteje si v prijetno dolžnost, tem potom vsem vdeležencem slavnosti dne 26. t. m., osobito pa visokorodnemu gosp. okr. glavarju Mah kotu, častitim gg. državnim in deželnim poslancom, slav. pevskemu društvu „Slavec“, slav. društvu slov. biciklistov, požarnima brambaram iz Borovnice in Horjula, kakor tudi vsem, ki so z prostovoljnimi doneski omogočili sijajno izpeljavo slavnosti, — za trudaljubivo sodelovanje najiskrenejšo hvalo izreči. Slava in hvala vsem!

NA VRHNIKI dne 28. avgusta 1888.

(1) Slavnostni komité.

Zahvala.

O d é m a n t n i s v. maši moji čestitali so mi p. n. gg. predragi prijatelji in znanci v tolikem številu, da mi v visoki starosti skoro ni mogoče vsakemu posebej se zahvaljevati. V to zahvaljujem se jim tem potom najpresrečneje, iskreno želeč, da mil Bog vsakega blagoslovlja v vsestranski, vzlasti pa v večni blagor.

PLANINA dne 28. avgusta 1888.

Jožef Nakus,
kn.-šk. d. svetovalec.

Prodajalnica

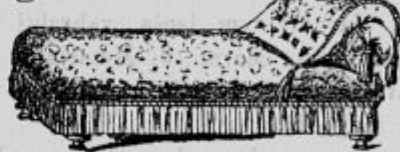
z vso potrebno pripravo **oddá** se takoj po nizki ceni radi preselitve.

Ista se nahaja poleg farne cerkve pri sv. Križu na Dolenjskem, postaja Videm-Krško.

Natančneje poizvé se ravno tam pri lastnici M. Vrančič št. 29. (1)

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupcem franco na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — **Modroce na peresih** (Federmatratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špejialiteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njihjo stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rešeno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so **oljnate barve v ploščevinastih pušicah** (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje.